

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn

tel. 89 537 21 00

faks 89 527 04 23 (00) 359 004 931 92 45 33 62 4

www.olsztyn.rdos.gov.pl

dos
28 MAJ 2013

J.C.
29.05.2013

WOOS.411.44.2013.MT

Olsztyn, 27 maja 2013 r.

Starosta Piski

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) - w związku z pismem z dnia 17 maja 2013, znak: ROŚ.602.1.2013 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 21.05.2013 r., nr z rejestru 7579), przedłożonym przez Starostę Piskiego

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu:

**Projekt: „Aktualizacja Powiatowego Programu Ochrony Środowiska
na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020”**

(Powiat Piski)

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Uwarunkowania ogólne:

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis projektu programu, przedstawić aktualny stan środowiska, **określić problemy środowiskowe, jakie pozostają do rozwiązania oraz wskazać sposoby ich rozwiązania w postaci zaproponowanych w programie zadań, ocenić wpływ tych zadań, na wszystkie elementy środowiska, w tym dziedzictwo kulturowe, zabytki oraz zdrowie ludzi**, uwzględnić wyniki raportu z wykonania aktualnego programu ochrony środowiska dla gminy, w tym wykaz działań na rzecz środowiska, jakie zrealizowano od czasu przyjęcia aktualnego programu, jakie są w realizacji, bądź których nie zrealizowano (podać przyczyny), przedstawić najważniejsze ustalenia i wnioski z prognozy oraz przedłożyć rekomendacje, jakie powinny zostać zawarte i uwzględnione w ostatecznej wersji programu. Prognoza powinna na poziomie strategicznym **rozważyć korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji POŚ, bądź wynikające z odstąpienia od tej realizacji.**

Prognoza wpływu na środowisko powinna być traktowana jako **narzędzie prewencji** wykorzystywane w procesach decyzyjnych, podejmowanych przez organy administracji w celu realizacji założeń tego programu. Program ochrony środowiska jest obowiązujący przede wszystkim dla administracji rządowej i samorządowej różnych szczebli, ale jego zapisy odnoszą się także do innych programów i planów, dlatego też w prognozie należy uwzględnić wszystkie uwarunkowania programów sektorowych opracowanych dla powiatu (gmin w powiecie) oraz wykazać spójność celów w nich zawartych w odniesieniu do środowiska.

Powiatowe programy ochrony środowiska powinny zostać sporządzone na podstawie gruntownej znajomości aktualnego stanu środowiska w powiecie, a więc wszystkich gminach wchodzących w jego skład.

Prognoza powinna dokonać oceny skutków dla środowiska realizacji zaplanowanych działań, bądź skutków, które nastąpią w wyniku braku ich realizacji (np. inwestycji drogowych, inwestycji związanych z zagospodarowaniem odpadów oraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, oczyszczalni ścieków, zbiorników retencyjnych, obiektów ochrony przeciwpowodziowej, obiektów hydrotechnicznych, elektrowni wodnych itp.).

Logika nakazuje, aby programy opracowywane na różnych szczeblach samorządowych były spójne i w ramach posiadanych kompetencji wyznaczać podobne cele. Tak więc cele przyjęte do realizacji w powiatowym programie ochrony środowiska powinny być spójne z celami, kierunkami i zadaniami własnymi gmin oraz zadaniami koordynowanymi, a także powinny być wykorzystane jako podstawa wyjściowa przy sporządzaniu programów gminnych. (programy niższego szczebla powinny stanowić uszczegółowienie programów wyższego szczebla).

Nadmieniam również, że nastąpiły istotne zmiany w przepisach prawa, wynikające zarówno z wejścia w życie ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, jak również ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 0 z 2013, poz. 21

– weszła w życie z dniem 22 stycznia 2013 r.), dotyczące gospodarki odpadami, w tym planów gospodarki odpadami. Zgodnie z art. 228 ust. 1 ustawy o odpadach, tracą moc uchwały, dotyczące przyjęcia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami po upływie 30 dni od dnia wejścia w życie ww. ustawy. Ponieważ powiaty i gminy nie będą już zobowiązane do ich opracowywania, zagadnienie systemu gospodarowania odpadami (na poziomie ogólnym), powinno zostać również poruszone w przygotowywanym programie (w aspekcie organizacji działań związanych z gospodarowaniem odpadami w świetle nowych uwarunkowań i przepisów oraz przynależności do regionu wyznaczonego w wojewódzkim planie gospodarki odpadami).

Ponadto, ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (aktualnie również przygotowywane są zmiany w tej ustawie) dokonała zasadniczych zmian w systemie gospodarki odpadami, co również wpływa na przyjęte cele środowiskowe i kierunki rozwoju powiatu w określonej perspektywie czasowej.

W dokumencie należy zwrócić uwagę na założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (gminy, sporządzają dla swojego obszaru na podstawie art.19 ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 89 poz. 625 ze zm.). Jednym z celów do osiągnięcia w ramach polityki energetycznej Państwa, jest ograniczenie oddziaływania systemów energetycznych na środowisko. Przyjęte założenia przez gminy, będą przekładały się na sytuację w powiecie.

Należy również uwzględnić zagadnienia ochrony środowiska w aspekcie ochrony przyrody i krajobrazu przy lokalizacji farm wiatrowych, biogazowi, zwirowni oraz innych inwestycji mogących być źródłem potencjalnych konfliktów społecznych.

Szczegółowe wytyczne do zakresu i stopnia szczegółowości prognozy, pomocne przy sporządzaniu dokumentu:

Prognoza do projektu powyższego dokumentu powinna przede wszystkim:

- dokonać oceny stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w programie,
- dokonać oceny potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów programu,
- sformułować rekomendacje, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji programu,
- dokonać oceny czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- dokonać oceny pozytywnych i negatywnych lub obojętnych skutków dla środowiska,
- przedstawić kryteria oceny oddziaływania i rodzaj oddziaływania.

W prognozie należy:

- określić cele i priorytety ekologiczne (cele nadrzędne, podstawowe, uzupełniające),
- dokonać analizy wpływu sformułowanych celów na środowisko, a szczególnie na warunki jego ochrony,
- dokonać odniesienia zgodności tych celów oraz kierunków działań w stosunku do celów określonych w politykach nadrzędnych (międzynarodowych i krajowych),
- wskazać działania i określić zadania prowadzące do ich realizacji.

Prognoza do „Programu...” powinna

1. zawierać

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

w tym punkcie należy w opracowywanej prognozie uwzględnić i dokonać odniesienia do :

- **wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska opracowanych na poziomie lokalnym i regionalnym, (jeżeli programy takie zostały opracowane), w tym zwłaszcza do:**
 - Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
 - Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
 - Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007-2013,
 - Programu Ekoenergetycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2005-2010,
 - Wojewódzkiego Programu Zwiększania Lesistości,
 - Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
 - Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko-Mazurskim,
 - Planów zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - Gminnego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (jeśli został opracowany),
 - Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu,
 - Programu ochrony powietrza, Programu ochrony środowiska przed hałasem i Programu ochrony wód (jeśli zostały opracowane),

krajowym, w tym zwłaszcza do:

- Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami,
- Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- przyjętego Uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lipca 2009 r. „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032”,
- Polityki Leśnej Państwa (Krajowy Program Zwiększania Lesistości),
- Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami,
- Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013.

Powiązania z ww. dokumentami powinny dotyczyć zwłaszcza **spójności celów, kierunków działań, priorytetów ekologicznych** ustanowionych w tych dokumentach, wskazanych sposobów ich realizacji oraz uwzględnienia podstawowych założeń zawartych w tych dokumentach przy sporządzaniu niniejszej prognozy.

Prognoza powinna również zawierać:

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- np. metoda oceny realizacji celów oparta na analizie zgodności treści ocenianego dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach,
- metoda macierzy interakcji do określenia analizy wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska,

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring realizacji,

- w opracowywanej prognozie należy uwzględnić system i częstotliwość działań monitoringowych w odniesieniu do skutków realizacji postanowień dokumentu.

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (lub o braku takiego oddziaływania),

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Prognoza powinna również określać, analizować i oceniać:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;

- w punkcie tym należy między innymi przedstawić krótką ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego regionu (opracowaną na podstawie np. danych statystycznych i raportów WIOŚ),
- zidentyfikować główne problemy ochrony środowiska,
- przedstawić skutki dla środowiska w przypadku nie podjęcia działań - zaniechanie realizacji programu,

b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- w tym punkcie należy uwzględnić występujące na terenie województwa lub będące w zasięgu oddziaływania wszystkie formy ochrony przyrody: Parki Krajobrazowe, Obszary Chronionego Krajobrazu, Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, Obszary Natura 2000; pozostałe formy ochrony przyrody (stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody), - strona Biuletynu Informacji Publicznej RDOŚ w Olsztynie ([ścieżka dostępu: http://olsztyn.rdos.gov.pl/](http://olsztyn.rdos.gov.pl/))

- jeśli dane formy nie występują należy to wyraźnie zaznaczyć w prognozie,
- jeśli nie przewiduje się oddziaływania na formy ochrony przyrody należy w prognozie wykazać brak oddziaływania i uzasadnić,

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;

w tym punkcie należy między innymi:

- uwzględnić przyjęte kierunki działań w ochronie środowiska,
- określić cele w ochronie środowiska, w tym priorytetowe (dalekosiężne, główne i szczegółowe) uwzględniające:
 - poprawę jakości środowiska,
 - bezpieczeństwo ekologiczne,

- zmiany klimatu oraz ochronę klimatu,
 - ochronę dziedzictwa przyrodniczego,
 - racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
 - zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
 - wzmocnienie systemów zarządzania środowiskiem i zrównoważone zarządzanie, upowszechnianie systemów zarządzania,
 - edukację ekologiczną,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3. Prognoza powinna również przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru; (w tym punkcie należy między innymi zwrócić uwagę na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych dostępnych technik oraz spełniających standardy emisyjne - uwzględnić etap budowy, eksploatacji, fazę poeksploatacyjną),
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – **rozwiązania alternatywne** do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Reasumując powyższe, przedmiotowa prognoza powinna stanowić:

- ocenę projektu programu z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości - ocenie należy zatem poddać wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tego programu mogą wywierać wpływ przekształcający,
- powinna zawierać analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane do zrealizowania w programie,
- propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
- prognoza powinna ustalić na ile zadania zawarte w programie pozwolą na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogacą lub odtworzą obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.

Otrzymują: (za dowodem doręczenia)

1. Starosta Piski, 12-200 Pisz, ul. Warszawska 1
2. A/a

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Agata Moździerz
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko